

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

25 sept
2020

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

25 sept
2020

Workshop Familjecentral

RK-dagar

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Upplägg 08:30-10:00

- Uppföljning och utvärdering
 - Återkoppling programteori
 - Syfte med workshop
 - Definition samarbete, samordning och samverkan
 - Förutsättningar samverkan (spindel mätning)
 - Vad samverkan kräver och ger
 - FC syfte och mål
 - Diskussion kring det gemensamma uppdraget
 - Diskussion kring fördelar med samlokaliseringen
-

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

FFFF styrelsearbete – Uppföljning & utvärdering

- Uppföljning och utvärdering en prioriterad fråga från för styrelsen med stöd från landets regionala kontaktpersoner (RK) och startade:
 - 2016 dialog med SKL
 - Nästa steg dialog med MFoF i samverkan med Stiftelsen Allmänna Barnhuset
 - 2017 – Träffar med myndigheter och regionala stödfunktioner kring bl.a. uppföljning
 - 2018 – Fortsättning från 2017
 - 2018-2019 – FFFF/FoHM/MFoF/SKL & forskare
 - Region Örebro län fick i uppdrag att starta ett arbete med programteori i syfte att få fram mått och indikatorer för att se effekter av familjecentralarbetet.
 - FoHM tog tag i frågan om kunskapsöversikt
-

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Process hittills i arbetet med Programteori!

- Träffat Örebro läns familjecentralssamordnare + förstärkning med extra BMM och BHV-sjk vid 3 tillfällen
 - Arbete mellan träffarna för både deltagarna och regionen
 - Träffat FFFF:s Regionala kontaktpersoner från hela Sverige
 - Jobbat igenom och klustrat
 - Samtal/workshop angående resultatet med
 - Forskare
 - Andra regioner
 - FFFF
 - Processen fortsätter....
-

Region Örebro län

Vad är en programteori?

- **Definition av program (teori):** Lista med tidpunkter eller aktiviteter (som ska följas), exempelvis en plan, ett schema, ett manus eller agenda. Teorin förklarar hur de här aktiviteterna hänger samman.
- Utgångspunkt att ett program (verksamhet) ska lösa ett problem.
- En programteori är en uppsättning antaganden om orsak och verkan som förklarar hur problemet kan lösas eller en situation förbättras.
- Programteori handlar också om hur de som skapat/beslutat om ett program/verksamhet tänker sig att den ska fungera.

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Utgångspunkter i framtagande i programteori

Vi har utgått ifrån FFFF:s skrivningar om FC

- ❖ *finnas tillgänglig som nära mötesplats*
- ❖ *stärka det sociala nätverket runt barn och föräldrar*
- ❖ *skapa arbetsformer där föräldrar och barn är delaktiga*
- ❖ *erbjuda lättillgängligt stöd*
- ❖ *vara ett kunskaps- och informationscentrum*
- ❖ *utveckla god service*

Övergripande målet för Familjecentral!

*En jämlik och god hälsa hos barn och familj
utifrån hela familjens livssituation*

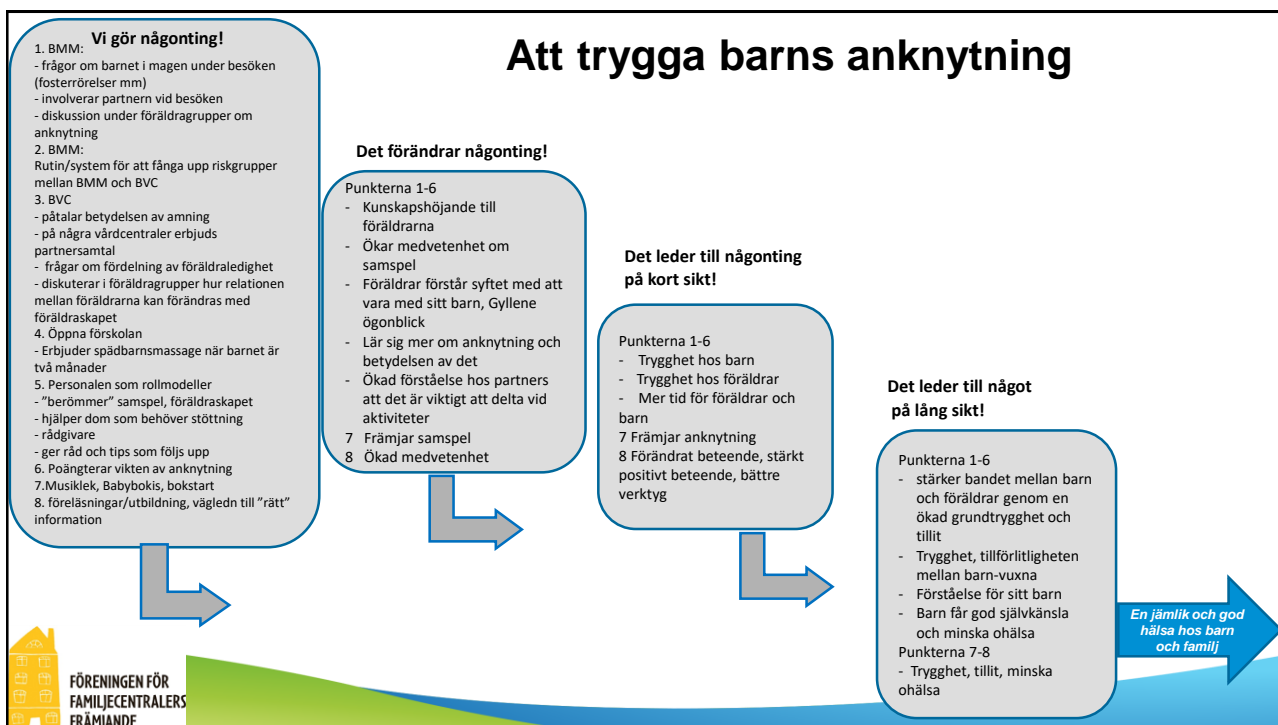
Vi gör någonting!

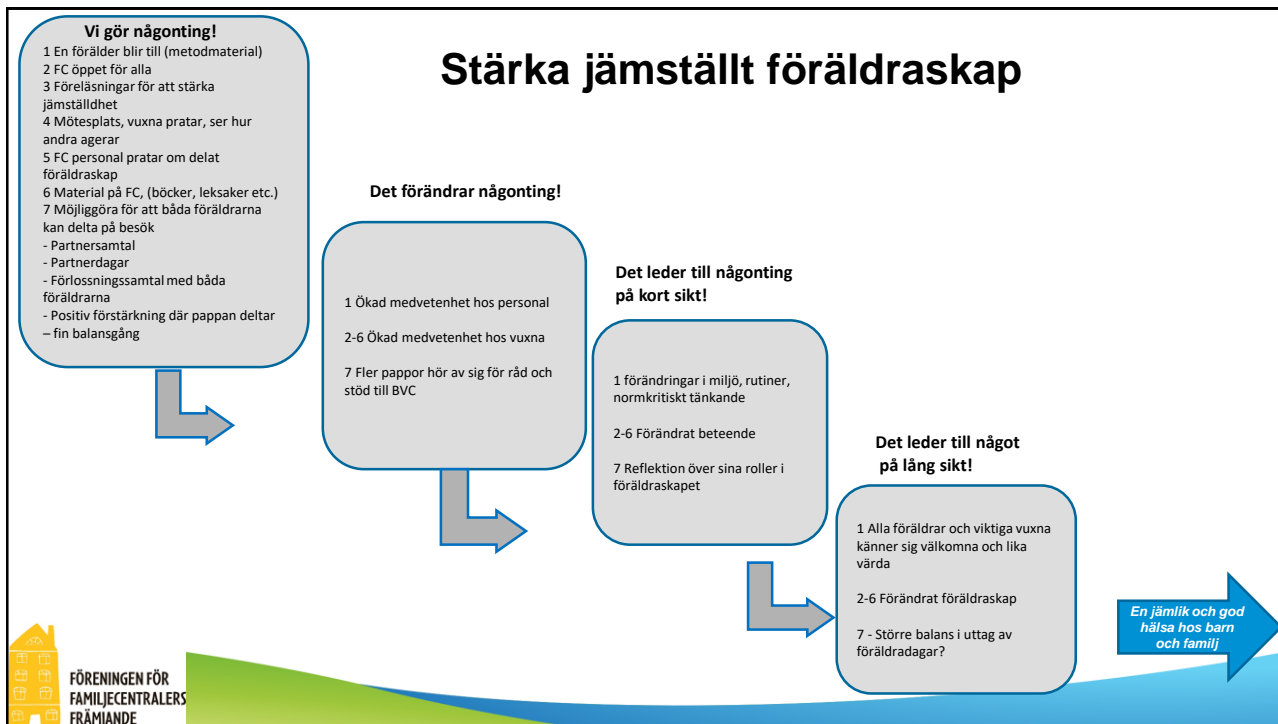
Det förändrar någonting!

Det leder till någonting
på kort sikt!

Det leder till något
på lång sikt!

En jämlik och god
hälsa hos barn
och familj

Vad har programteoriarbetet genererat?

- Empiriska underlag
- Ett verktyg för uppföljning av FC systematiska kvalitetsarbete
- Start av underlag som presenterar fördelar och utmaningar med samlokalisering för barn och familj respektive profession
- Att det övergripande målen och uppdrag behöver förtydligas för familjecentralens arbete (nationell nivå). Samtal pågår
- När dessa mål är satta – kan de förtydligas med "aktiviteter" utifrån programteori
- Underlag inför fortsatt forskning

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJCENTRALERS
FRÄMJANDE

Syfte med workshopens är att förtydliga det "unika" arbetet på familjecentralen Blir 1+1=3? Mer underlag till fortsatt forskning och utveckling

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJCENTRALERS
FRÄMJANDE

Samarbete, Samordning & Samverkan

Samarbete är ett gemensamt bedrivet arbete som gäller en avgränsad uppgift. Det kan handla om att olika yrkesgrupper hjälps åt med insatser till en enskild familj/förälder eller grupp föräldrar

Samordning innebär att koordinera resurser och arbetsinsatser för att få högre kvalitet och större effektivitet i arbetet för barn och familjer.

Samverkan är något som sker inom och mellan olika enheter, myndigheter och samhällsaktörer. Det kan till exempel handla om aktivt utbyte av information eller att planera gemensamma aktiviteter på kort och lång sikt.

(Socialstyrelsens termabank)

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Samverkan – Familjecentral

Utvärdering visar!

- Samverkan mellan de olika yrkesgrupperna är en förutsättning för en fungerande familjecentral.
- Den främsta vinsten med samverkan mellan många yrkeskategorier kring barn och barnfamiljer är att den ökar förmågan att upptäcka och tillgodose behov bland barnfamiljer i ett upptagningsområde.
- Samverkan innebär också att man får bättre förutsättningar att skraddarsy lösningar för ett specifikt behov.
- En vanlig invändning mot samverkan är att det skulle finnas risk att yrkesrollerna flyter ihop. Men tvärtom har det visat sig att yrkesrollerna blir tydligare. Det beror på att man kan remittera vidare istället för att ikläda sig en yrkesroll man kanske inte behärskar. Alla kan istället koncentrera sig på sin egen yrkesroll. Genom att arbeta så nära andra yrkeskategorier, framstår den egna yrkeskompetensen tydligare

(Abrahamsson, Bing & Löfström 2009, Föreningen För Familjecentralers Främjande 2018)

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Viktiga förutsättningar för en fungerande familjecentral!

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Förutsättningar för samverkan

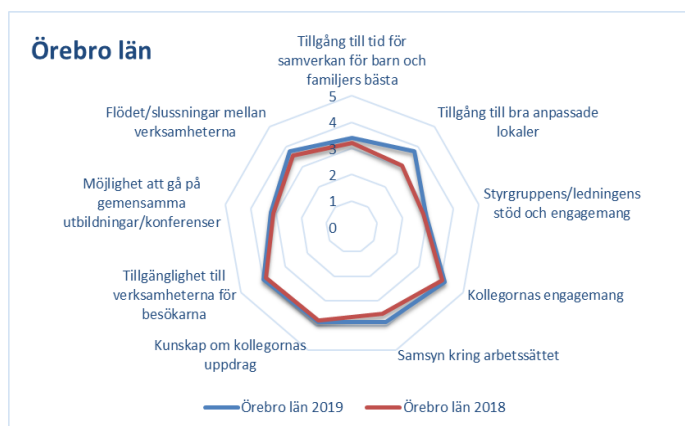
- Tillgången till tid för samverkan för barn och familjers bästa
- Tillgången till bra anpassade lokaler
- Styrgruppens/ledningens stöd och engagemang
- Kollegornas engagemang
- Samsyn kring arbetssättet
- Kunskap om kollegorna uppdrag
- Tillgänglighet till verksamheterna för besökarna
- Möjlighet att gå på gemensamma utbildningar/konferenser
- Flödet/slussningar mellan verksamheterna

(Per Germundsson, docent i socialt arbete, Malmö universitet)

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Enkät – Förutsättning för samverkan

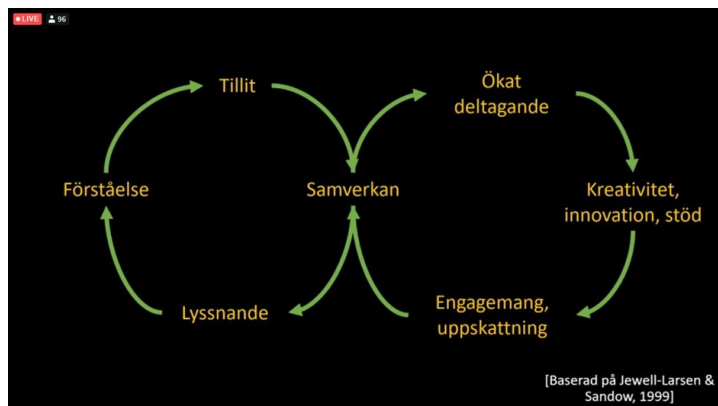

Det högsta resultatet på länsnivå är 4,1 och lägst är 2,9. Något högre resultat än 2018 då det högsta var 4,0 respektive 2,8. Enkätens nio påståenden har tematiserats till tre prioriteringsnivåer för förändring, hög, mellan och låg. 2019 svarade 102 personer

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Vad kräver och ger samverkan?

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Ej samverkan = social separation

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Familjecentralens Syfte!

Familjecentral/familjecentralerliknande verksamhet skall, vara hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande och riktas till blivande föräldrar/föräldrar och barn.

Detta är i enlighet med barnkonventionens artiklar om barnets rätt till bästa uppnåeliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt rehabilitering (art. 24 och 39), barnets rätt till utveckling av sin fulla förmåga (art. 6), syftet med (för)skolan (art. 28 och 29), barnets rätt till en social trygghet och skälig levnadsstandard (art. 26 & 27), stöd till föräldrar i sitt föräldraskap (art. 5 och 18) och barnets rätt till skydd från omsorgsbrist, våld och övergrepp (art. 19).

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Familjecentralens långsiktiga mål

Att arbeta hälsofrämjande och förebyggande för en god och jämlik hälsa hos barn och familj utifrån hela familjens livssituation

Familjecentralens mål bidrar till att:

- ***Utjämna hälsoklyftor***
- ***Stärka individens egenmakt***
- ***Minska "onödiga" kostnader för samhället***

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Enskilt och gemensamt uppdrag

Målet för **Mödrahälsovården** är att främja barns hälsa och utveckling genom att uppmärksamma och stärka föräldraskaps-utvecklingen och föräldrars förmåga att möta det väntande och det nyfödda barnet.

För att uppnå en jämlik hälsa behöver **Barnhälsovården** erbjuda generella insatser till alla barn och föräldrar och utökade insatser till dem med särskilda behov eller som riskerar sämre hälsa

Att genom långsiktig samverkan nå målet med familjecentralens hälsofrämjande och förebyggande arbetet för en god och jämlik hälsa hos barn och familj utifrån hela familjens livssituation

Socialtjänsten ska bedriva **socialt förebyggande arbete**, arbeta med preventiva insatser samt erbjuda råd och service till enskilda individer och grupper.

Öppna förskolan ska erbjuda barn en pedagogisk verksamhet i samarbete med de till barnen medföljande vuxna, samtidigt som de vuxna ges möjlighet till social gemenskap

Jönköping 2020 (Blomman)

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Hur ska målet uppnås? Gemensamt uppdrag för familjecentralens parter!

Parterna ska:

- genom långtgående samverkan och utifrån familjens livssituation främja en god och jämlik hälsa för barn och föräldrar
- i samarbete och samverkan med föräldrar främja en trygg anknytning, gynnsam fysisk, psykisk och social utveckling för barn
- uppmärksamma barn och deras familjer där tecken finns på avvikande utveckling
- samarbeta och samverka för:
 - att erbjuda tidiga insatser till blivande föräldrar och familjer med barn
 - att stärka föräldrarnas sociala nätverk
 - att stärka ett jämställt föräldraskap
 - att stärka barns språkutveckling
 - att stärka integration

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Gruppdiskussioner

Syfte med workshopens är att förtydliga det gemensamma arbetet på familjecentralen

Bli 1+1=3?

Mer underlag till fortsatt forskning och utveckling

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Gruppdiskussioner

Vad ska familjecentralerna lösa idag som de fyra verksamheterna inte kan lösa var och en för sig?

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Gruppdiskussion

Verksamheternas och professionernas gemensamma uppdrag vid familjecentral

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Gruppdiskussion

Fördelar för barn och familj med samlokaliserad familjecentral

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Gruppdiskussion

Fördelar för verksamheterna/professionerna med samlokaliserad familjecentral

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Summering & nästa steg!

- Vi har en hel del underlag på olika "ställen" som stödjer familjecentralsarbetet
- Vi har en del evidens och empiriska underlag för att familjecentral gör skillnad
- Vi inväntar litteratursammanställningen av 3944 internationella artiklar
- Finansiering från FoHM om förstudie – start september

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE

Förstudie Familjecentral!

Förstudiens syfte är att skapa förutsättningar för att en väl designad studie av familjecentralers betydelse för barns utveckling och hälsa med fokus på jämlikhet i hälsa ska kunna genomföras i Sverige.

Målen med förstudien är att ta fram ett underlag som beskriver relevant metod och relevanta forskningsfrågor kopplat till vetenskapliga kunskapsluckor och praktikens behov gällande familjecentralers betydelse för barns utveckling och hälsa med fokus på jämlikhet i hälsa, bilda en tvärvetenskaplig forskargrupp som får i uppdrag att ta fram en forskningsplan som ska skickas till en forskningsfinansiär under 2021.

Tack!

FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE